

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/183/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204409
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113204409.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a sudcov Mgr. Dušana Čima a JUDr. Jána Mihala v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 620 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 13. februára 2014 č. k. 8C/36/2013 - 34 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovanej domáhala zaplataenia majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 495 eur (okrem náhrady trov konania) a II. žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Senica v exekučnom konaní vedenom takýmto súdom pod sp. zn. 11Er/542/2010 s následným vyvodzovaním z toho zodpovednosti štátu) odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. d/ a ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1 a 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a 4, § 17 ods. 1 a 2 a § 19 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“); § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ a § 44 ods. 2 E. p. (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučného poriadku/ v znení platnom a účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011) a §115a ods. 2 a § 156 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. /1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); vecne potom predovšetkým tým, že vo vyššie označenom konaní senického okresného súdu nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, keď tento nemohlo založiť čiastočné zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v kombinácii s udelením poverenia v zostávajúcej časti, keď pre rozhodnutie o čiastočnom zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia zákonná lehota neexistuje a vydanie poverenia v zostávajúcej časti po uplynutí 15-dňovej lehoty od podania žiadosti automaticky neznamená zbytočné prieťahy v konaní, ktoré by mohol konštatovať iba Ústavný súd Slovenskej republiky alebo Európsky súd pre ľudské práva. Žalobkyňa navyše neuniesla ani dôkazné bremeno na preukázanie skutočnej škody a žalobe tak nešlo vyhovieť ani z tohto dôvodu, argumentoval tiež okresný súd, ktorý tiež odmietol námietku premlčania žalobou uplatnených práv (vznesenú žalovanou) ako nedôvodnú a napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne úspechom žalovanej, ktorá náhradu nepožadovala a ani nepreukázala, že by jej v tomto konaní trovy vôbec vznikli.

Proti tomuto rozsudku podala v celom rozsahu včas odvolanie iba žalobkyňa a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty. Súdu podľa nej neprislúcha ani polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom úvahami tomuto odporujúcimi sa tiež úplne neguje doposiaľ vytvorená a stabilizovaná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa takejto judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, avšak dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie vecí v primeranej lehote.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože bez ohľadu na faktor napadnutia rozsudku ako celku od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu šlo o prejednanie /aj/ veci samej, popri tom však nie o prípad, v ktorom by bolo nutným prejednanie vecí na pojednávaní odvolacieho súdu, nakoľko súd prvého stupňa síce rozhodol podľa § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania, no nevznikla tu potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a potrebu pojednávania si nevynucoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), keďže dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny, súd prvého stupňa zistil skutkový stav v miere postačujúcej pre rozhodnutie a vec aj principiálne správne posúdil po právnej stránke.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých okresným súdom dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo (opäť s už vyššie spomenutou výnimkou) i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť (najmä v časti týkajúcej sa povinnosti dodržať zákonom ustanovenú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Prakticky všetky námietky, urobené súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohli obstáť pre ich absolútnu nepatričnosť a na časť z nich nešlo ani dosť dobre reagovať pre ich len najvšeobecnejšie možné uplatnenie. Pri tom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovať), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť ich vzťahnutia aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, žeby súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní či tomuto predchádzajúcom postupe naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie. Nepatričnými boli pritom najmä námietky týkajúce sa údajného nenáležitého použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, kde žalobkyňa pre zjavne paušálne uplatnenie rovnakých odvolacích dôvodov ako v takmer všetkých ostatných tunajšiemu súdu známych druhovo totožných konaniach za účasti rovnakých účastníčok, muselo uniknúť, že súd

prvého stupňa v tejto veci ustanovením § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z. vôbec neargumentoval (v tejto súv. por. i str. 7 - 11 písomného vyhotovenia rozsudku, § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 aj po takomto čase a tiež čl. I bod 8 a čl. II zákona č. 412/2012 Z. z.). Pokiaľ šlo o ostatné výhrady, namietané úvahy o nevysvetlení názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, neboli v prejednávanej veci relevantnými (ako bude uvedené i neskôr). Aj povinnosť (štátov všeobecne i Slovenskej republiky osobitne) garantovať právo účastníkov súdnych konaní na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci tiež právo na rozhodnutie v primeranej lehote tu nepochybne je, žalobkyni však zrejme uniklo, že podmienky realizácie takýchto práv na vnútroštátnej úrovni určujú práve zákony a z tých práve ten pre rozhodnutie v prejednávanej veci kľúčový spôsobom podsúvaným odvolateľkou vyložiť nešlo.

Podľa § 44 ods. 2 E. p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 102/2011 Z. z. a všetkých po ňom nasledujúcich novelizácií E. p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z práve odcitovaného ustanovenia musí byť každému celkom zjavné to, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyni z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Spomínaný odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne ani nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojiť ani žiadnym opravným prostriedkom) je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslúžiť (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod, pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol a to, či tak urobil s vedomím možných obštrukcií pri získavaní exekučným súdom požadovaných listín, alebo bez takéhoto vedomia, je bez právneho významu). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúlady) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie veľí s udelením poverenia neatáľť a zákonom ustanovená lehota je tu práve za takýmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadosť o poverenie „uponáhľť“. Zaiste by sa síce dalo namietat, že ak súd lehotu na udelenie poverenia nedodrží, ostane mu (v záujme predídania prípadnej dôvodnej sťažnosti na prieťahy a ďalším na to nadväzujúcim nárokom) už len druhá zákonom predpokladaná možnosť (rozhodnúť zamietnutím žiadosti o poverenie), v tomto smere však rozhodujúcim môže byť len to, či tzv. exekučný spis súdu v čase plynutia lehoty na udelenie poverenia obsahoval podklady pre pozitívne aj negatívne vybavenie žiadosti, akým spôsobom exekučný súd so žiadosťou naložil a či výsledok jeho postupu bol neskôr účinne spochybnený.

S prihliadnutím k istej špecifičnosti prejednávanej veci (v ktorej malo tvrdený nesprávny úradný postup založiť len čiastočné zamietnutie žiadosti o poverenie v kombinácii so „zvyškovým“ udelením poverenia, ku ktorému však došlo až súbežne (s rozdielom iba 1 dňa) s čiastočným zamietnutím žiadosti a takto až po uplynutí lehoty uvedenej v § 44 ods. 2 E. p.) je pritom vyššie podané závery žiadúce doplniť i tak, ako

to tunajší súd urobil už v skoršej veci rovnakých účastníčok, prejednanej ním pod sp. zn. 10Co/80/2014 (a to konkrétne vo vzťahu k veci prejednanej a rozhodnutej Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 8C/170/2013, pôvodne vedenej Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10Co/180/2014 a spolu s ďalšími piatimi vecami spojenej uznesením tunajšieho odvolacieho súdu z 29. júla 2014 č. k. 10Co/80/2014-55, 10 Co/180/2014, 10Co/182/2014, 10Co/ 238/2014, 10Co/267/2014 a 10Co/274/2014 na spoločné odvolacie konanie už aj skončené pod spisovou značkou prvej z takýchto vecí), teda v tom smere, že nedodržanie zákonnej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie za nesprávny úradný postup nemožno považovať vtedy, ak výsledkom predbežnej úvahy exekučného súdu o súladnosti návrhu, žiadosti alebo titulu so zákonom je podozrenie o čo i len čiastočnom nesúlade niektorej (alebo aj viacerých) z nich. V takýchto prípadoch je totiž nutné zväžiť i 1. riziká a práva potenciálne porušiteľné dodržaním lehoty za každú cenu na jednej strane a jej nedodržaním na strane druhej, 2. to, že zákonodarcu k uzákoneniu viacerých lehôt na úkony súdov pristúpil bez dostatku praktickej vedomosti o tom, čo všetko je pre rozhodnutie sa súdu správne potrebné vedieť (zistiť) a 3. (do tretice) tiež to, že nie vždy je rozpor návrhu na vykonanie exekúcie, žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie či exekučného titulu so zákonom tak zjavný, aby ho šlo identifikovať a aj ustáliť už v 15-dňovej lehote od doručenia žiadosti súdu a aby zároveň v prípadoch len čiastočného nesúladu šlo v rovnakom časovom horizonte odlišiť i časti nesúlalom trpiace od tých, ktoré naopak takto postihnuté nie sú. To priamo súvisí s nevyhnutnosťou trvania tiež na tom, aby sa a/ prípadné zamietnutie žiadosti o poverenie týkalo všetkého, čo by mohlo viesť k vykonaniu exekúcie v rozpore so zákonom, b/ minimalizoval (či ešte lepšie celkom eliminoval) jav udeľovania poverení na vykonanie takých exekúcií, ktoré bude potrebné následne zastavovať z iných dôvodov než preto, že sa pre taký postup rozhodol sám oprávnený a c/ postup exekučného súdu pri zistení čiastočného nesúladu niektorého z podkladov na vykonanie exekúcie so zákonom obmedzil na jedno uznesenie zamietajúce žiadosť o poverenie (pokrývajúce všetky nedostatky návrhu, žiadosti alebo exekučného titulu) a na tzv. zvyškové poverenie. Z ostatného práve uvedeného logicky musí vyplynúť aj to, že pri nemožnosti udelenia poverenia tak, aby zodpovedalo celej požiadavke vyjadrenej v návrhu, resp. celému obsahu exekučného titulu, nemôže byť nesprávnym postupom to, že k udeleniu poverenia dôjde až potom, čo súd ustáli rozsah, v ktorom je udelenie poverenia vylúčené a takto k udeleniu tzv. zvyškového poverenia pristúpi až súbežne so zamietnutím žiadosti tam, kde by opak znamenal porušenie hierarchicky vyššie ležiaceho (závažnejšieho) právom chráneného záujmu (než akým je právo obdržať výsledok rozhodovacej činnosti súdu v lehote určenej súdom iným orgánom verejnej moci).

Aj v prejednávanej veci preto muselo byť rozhodujúcim to, že v exekučnom konaní Okresného súdu Senica jeho sp. zn. 11Er/542/2010 exekučný súd prvého stupňa na žiadosť súdneho exekútora o poverenie, došlú mu 15. júla 2010 síce zareagoval „až“ poverením zo 14. decembra 2010, k udeleniu takéhoto poverenia však došlo takmer súbežne s uznesením z 13. decembra 2010 č. k. 11Er/542/2010-9, EX 7093/2010, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora v časti zmenkového úroku 0,25% denne zo sumy 932 eur od 17. júna 2009 do zaplatenia zamietnutá a takéto rozhodnutie (rozumej uznesenie čiastočne zamietajúce žiadosť o poverenie) sa pre nedostatok odvolania oprávnenej (totožnej so žalobkyňou z prejednávanej veci) a takto aj pre jej zjavné uspokojenie sa s poskytnutými dôvodmi nemožnosti vykonania exekúcie v celom požadovanom rozsahu, nadobudlo právoplatnosť (19. januára 2011, v tejto súv. por. predovšetkým č. I. 1, 9 a 11 pripojeného exekučného spisu).

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie (či presnejšie neexistencie) prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaobranie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania, odôvodneného síce stručnejšie (bez citácie použitého ustanovenia procesného práva, zakotvujúceho zásadu zodpovednosti účastníkov za výsledok tzv. sporového konania), aj v tomto prípade však ako po vecnej, tak i po právnej stránke náležite (kde inak i pre prípad vzniku trov žalovanej platilo, že účastníčka sa procesného práva na náhradu vzdala najneskôr nepodaním odvolania proti rozsudku, ktorým jej požiadavka na náhradu trov konania akceptovaná nebola - čím v tu diskutovanej súvislosti treba samozrejme rozumieť nepodanie odvolania výlučne v časti trov konania).

V takto skončenom odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná (žalobkyňa s odvolaním neuspela vôbec) a bola to tak ona, komu podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo aj právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná však nepodala návrh na priznanie jej náhrady trov ani v tomto prípade (hoci ide o nutnú procesnú podmienku podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a ak sa ani zo spisu vznik žiadnych trov konania tejto účastníčky v odvolacom konaní nepodával, rozhodnúť šlo aj tu iba nepriznaním náhrady.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.